

Spm. nr. S 1358

Til indenrigsministeren (6/2 97) af:

Steen Gade (SF):

»Hvordan mener ministeren, at man kan sikre den nødvendige adskillelse mellem offentlige personers roller, dels som kontrollerende myndighed og repræsentanter for det offentlige, og dels som repræsentanter for kapitalinteresser, f.eks. som aktionærer m.v. i private erhvervsvirksomheder?«

Begrundelse

De senere års udvikling har i stigende omfang ført til, at en række politikere fra amtsråd og kommuner sidder i bestyrelsen for pensionskasser i deres egenskab af at være politikere og dermed repræsentanter for arbejdsgivere.

Pensionskasserne investerer i private virksomheder, og således vil disse politikere kunne have møderet på generalforsamlinger og blive valgt til bestyrelsen for private virksomheder, hvis pensionskassernes bestyrelse indstiller dem. Derved kan man komme i den situation, at de samme politikere skal kontrollere »deres egne virksomheder«, f.eks. på miljøområdet, eller i øvrigt behandle sager, der har stor betydning for »egne virksomheder«. Dette dilemma vil ganske givet komme til at stå stadigt tydeligere de kommende år, hvor udviklingen vil gå i retning af stadigt større pensionskapital i dansk erhvervsliv og sandsynligvis også en stigende vilje fra pensionskassernes side til at bestemme i de virksomheder, som de investerer i.

Derfor ønsker spørgeren, at ministeriet går i gang med at vurdere de problemer, der ligger i disse »dobbeltroller« med henblik på at fastslå nogle overordnede principper på området.

Spørgsmålet er blevet aktualiseret af Jyllands-Postens kulegravning af selskabet Uniscrap, hvor Sygeplejerskerne Pensionskasser er storaktionær, og hvor der derfor sidder flere amts- og kommunalpolitikere som repræsentanter for det offentlige som arbejdsgiver.

Svar (20/2 97)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):
Forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985) indeholder i kapitel 2 regler om inhabilitet.

Formålet med reglerne om inhabilitet er at sikre, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, ikke medvirker ved behandlingen af en sag, hvis der kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Reglerne og principperne om inhabilitet skal således forebygge, at der træffes afgørelser af usaglig karakter som følge af særlige, personlige interessers indflydelse. For at forstærke denne forebyggelse går man imidlertid det skridt videre at opstille forbud mod en række situationer, som ikke med sikkerhed – ofte end ikke med overvejende sandsynlighed – ville føre til konkret usaglige afgørelser, men som i sig selv kan indeholde en mere abstrakt risiko herfor eller i hvert fald af omverdenen kunne opfattes som risikabel. Der henvises herved til Hans Gammeltoft-Hansen, Forvaltningsret, 1994, side 176.

Efter min opfattelse er reglerne i forvaltningsloven og almindelige inhabilitetsprincipper fuldt tilstrækkelige til generelt at sikre den nødvendige adskillelse mellem offentlige personers roller, dels som kontrollerende myndighed og repræsentanter for det offentlige, og dels som repræsentanter for kapitalinteresser, f.eks. som aktionærer m.v. i private erhvervsvirksomheder.

Vedrørende den i begrundelsen for spørgsmålet nævnte virksomhed Uniscrap A/S kan jeg i øvrigt henvise til miljø- og energiministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1235. Det fremgår heraf, at miljø- og energiministeren har bedt Miljøstyrelsen om at udarbejde en redegørelse om miljøforholdene på Uniscrap A/S.

Spm. nr. S 1319

Til trafikministeren (4/2 97) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Hvorledes harmonerer forudsætningerne i de officielle begrundelser for beslutningerne om udbygning af motorvejsnettet i Danmark, nemlig at vejtrafikken vil stige med 30–40 pct. frem til år 2010, med de ligeledes politisk fastsatte reduktionsmål for trafikens forurening og tilslutningen til en bæredygtig udvikling på transportområdet, således som det kommer til udtryk i trafikhandlingsplanerne »Regeringens transporthandlingsplan for miljø og udvikling« fra 1990 og »Trafik 2005« fra 1993?«